

ANALÝZA

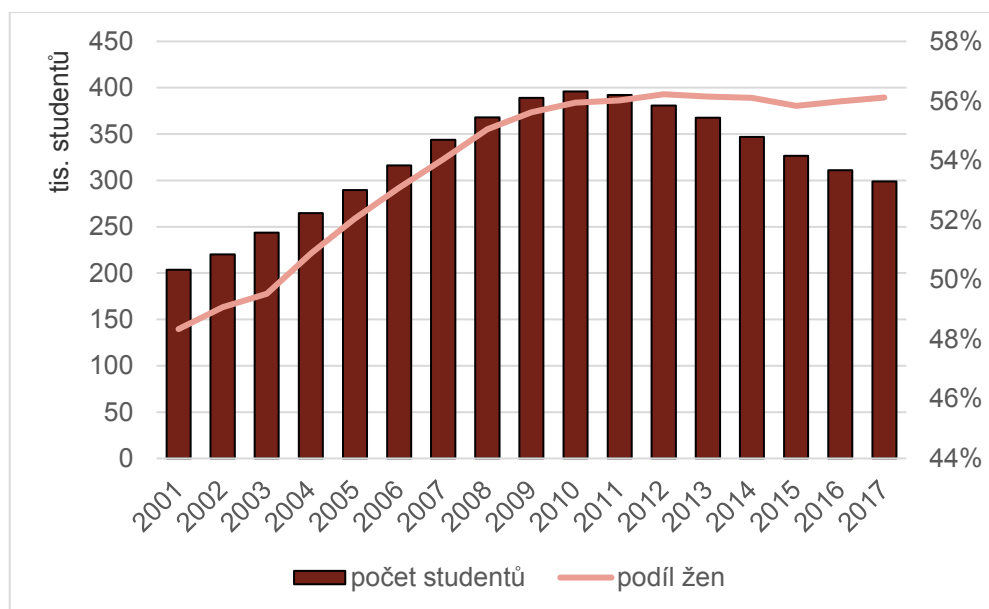
10. 2. 2019

Studenti a absolventi vysokých a vyšších odborných škol v ČR

Vysoké školy

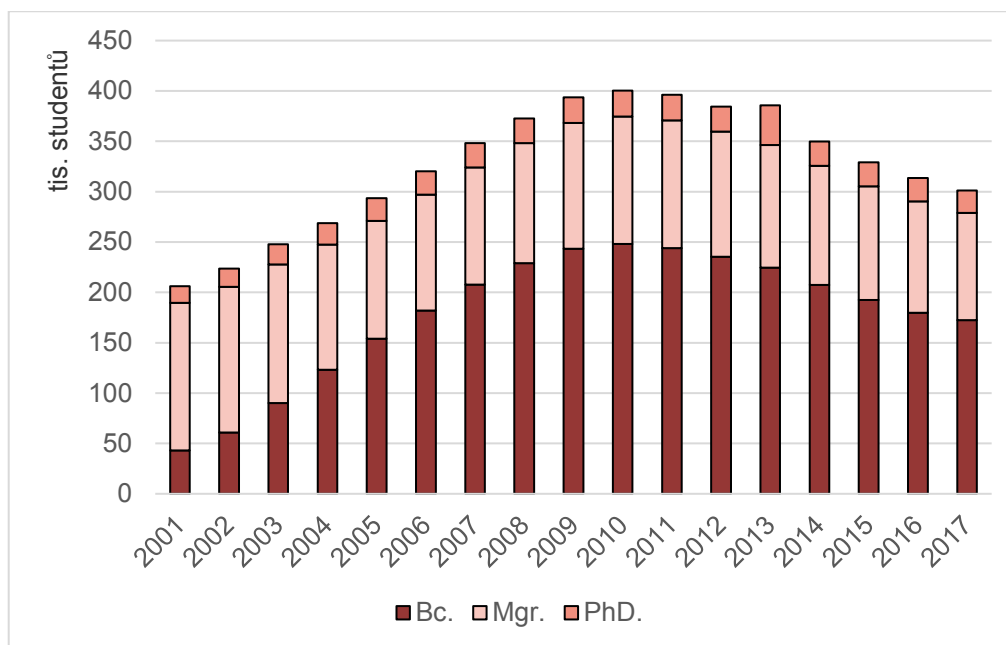
Na 64 soukromých a veřejných vysokých školách v České republice studovalo v roce 2017 téměř 300 tis. studentů, přičemž v naprosté většině (90,2 %) se jednalo o studenty veřejných vysokých škol. V České republice je dlouhodobě 26 veřejných vysokých škol. Ostatní studenti navštěvovali soukromé vysoké školy (celkem 38 institucí). Počet studentů na českých vysokých školách rostl až do roku 2010, kdy jich zde studovalo téměř 400 tisíc, od té doby jejich počet každoročně klesá a nyní je vysokoškolských studentů o čtvrtinu méně. Analogicky s tím od roku 2013 klesá i počet absolventů, kterých bylo v minulém roce 72 tis. S přibližně tříletým zpožděním, které odpovídá délce bakalářského studia, tak počet absolventů reaguje na pokles nově zapsaných studentů.

Graf č. 1: Studenti vysokých škol v ČR a podíl žen

ANALÝZA

Graf č. 2: Studenti vysokých škol v ČR dle studijních programů

Pokles v počtu studentů se nejvíce týká bakalářských studijních programů (jejich studenti tvoří 57,6 % všech vysokoškolských studentů), ve kterých oproti roku 2010 ubylo studentů o téměř jednu třetinu. Studentů magisterských programů (vč. navazujících magisterských, kteří tvoří 35,7 % všech vysokoškolských studentů) je oproti tomu méně o 15,7 %, a doktorandů (kterých je z celkového počtu vysokoškoláků 7,4 %) o 14,4 % méně. Ženy tvoří dlouhodobě nadpoloviční většinu studentů (56 %) i absolventů (60 %) vysokých škol. V minulém roce studovalo na vysokých školách téměř 168 tisíc žen.

Každý sedmý student vysokých škol je cizinec. Celkem jich na veřejných a soukromých vysokých školách v ČR studuje 43,8 tis. Před 10 lety byl přitom cizincem pouze každý 13. student veřejných a soukromých vysokých škol. Pokud se zaměříme pouze na soukromé školy, zde cizinci tvoří téměř pětinu všech studentů (19,3 %). Na veřejných vysokých školách cizinci tvoří 14,1% podíl.

Z veřejných vysokých škol navštěvuje dlouhodobě nejvíce studentů Univerzitu Karlovu v Praze (46 tis.), následovanou Masarykovou univerzitou (30,5 tis.) a Univerzitou Palackého v Olomouci (19,8 tis.). Ze soukromých škol drží prvenství v počtu studentů Metropolitní univerzita v Praze (4,2 tis.), následovaná Vysokou školou finanční a správní (3,8 tis.) a Vysokou školou obchodní v Praze (2,2 tis.).

ANALÝZA

Tab. č. 1: Studenti vysokoškolského vzdělávání v ČR dle úrovně a skupin oborů vzdělání v roce 2017

obory vzdělávání dle ISCED-F 2013	Studenti celkem			
	celkem	Bakalářský studijní program	Magisterský a navazující magisterský studijní program	Doktorský studijní program
Studenti celkem	299 054	172 365	106 637	22 192
01 Vzdělávání a výchova	30 961	17 169	13 104	849
02 Umění a humanitní vědy	29 792	19 064	7 655	3 226
03 Společenské vědy, žurnalistika a informační vědy	30 379	16 094	12 540	1 791
04 Obchod, administrativa a právo	60 429	35 529	23 353	1 806
05 Přírodní vědy, matematika a statistika	18 928	10 914	3 705	4 326
06 Informační a komunikační technologie (ICT)	19 994	13 830	5 341	832
07 Technika, výroba a stavebnictví	48 095	28 599	14 257	5 276
08 Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství	11 927	7 125	4 064	764
09 Zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky	35 630	13 703	19 213	2 772
10 Služby	16 889	12 042	4 256	604

Mezi studenty dlouhodobě převažuje zájem o obory ze skupiny *Obchod, administrativa a právo* (20,2 % všech vysokoškolských studentů), z nichž nejvíce studuje *Management a správu* (téměř 20 tis. studentů). Zároveň však tyto obory od roku 2010 zaznamenávají jeden z nejvyšších poklesů studujících, kterých za posledních 7 let ubylo o téměř třetinu (-32 %).

Oblíbené mezi vysokoškoláky jsou také technické obory ze skupiny *Technika, výroba a stavebnictví*, které navštěvuje 16,1 % studujících, ovšem i tyto se v posledních letech potýkají s úbytkem studentů, který odpovídá celkovému úbytku vysokoškoláků. Za posledních 7 let jich ubylo téměř 17 tisíc (-26 %). Výrazně klesá počet studentů (dříve třetí nejčastější) skupiny oborů *Vzdělávání a výchova*, kterých je od roku 2010 méně o celých 33 % a nyní tvoří jednu desetinu studentů.

ANALÝZA

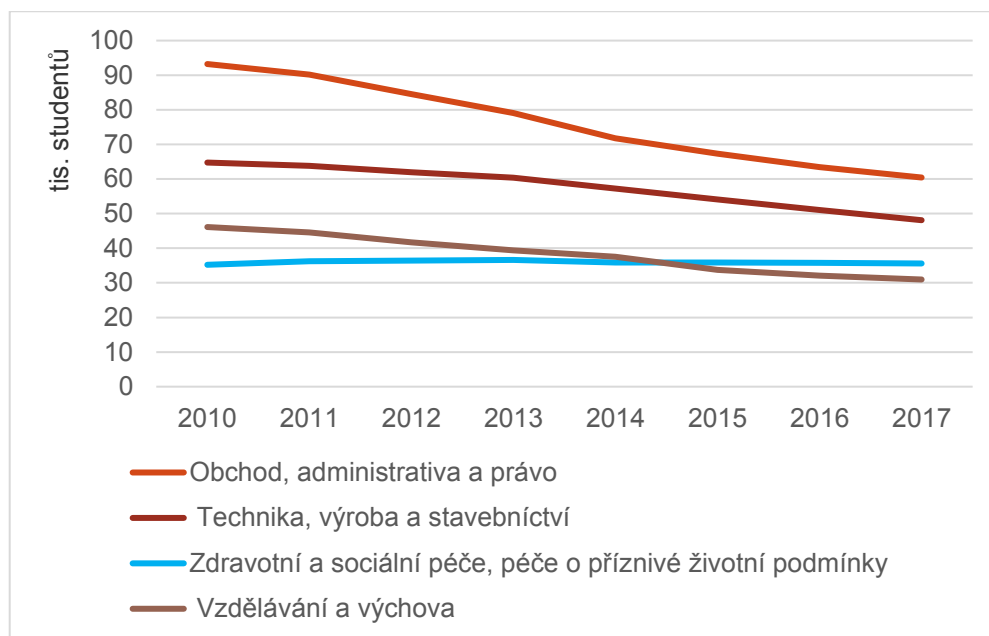
Tab. č. 2: Absolventi vysokoškolského vzdělávání v ČR dle úrovně a skupin oborů vzdělání v roce 2017

obory vzdělávání dle ISCED-F 2013	Absolventi celkem			
	celkem	Bakalářský studijní program	Magisterský a navazující magisterský studijní program	Doktorský studijní program
Absolventi celkem	72 057	37 118	32 618	2 383
01 Vzdělávání a výchova	8 366	4 347	3 942	83
02 Umění a humanitní vědy	6 252	3 611	2 357	289
03 Společenské vědy, žurnalistika a informační vědy	8 381	3 709	4 508	167
04 Obchod, administrativa a právo	15 275	8 419	6 646	215
05 Přírodní vědy, matematika a statistika	3 936	1 979	1 397	563
06 Informační a komunikační technologie (ICT)	3 915	2 079	1 750	86
07 Technika, výroba a stavebnictví	12 278	5 844	5 847	587
08 Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství	2 658	1 328	1 223	108
09 Zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky	6 810	3 141	3 431	239
10 Služby	4 323	2 687	1 589	47

Velmi dobře se naopak daří skupině oborů *Zdravotní a sociální péče*, ve kterých za sledované období studentů nejen že neubýlo, ale dokonce 5 tis. přibylo. Jejich podíl na celkovém počtu studentů byl 11,9 %. Relativně stabilní v počtu studentů je skupina oborů *Přírodních věd, matematiky a statistiky*, která zahrnuje 6,3 % studentů. V čase poměrně stálý, pouze s mírným úbytkem, zůstává i počet studentů oborů *Informačních a komunikačních technologií* (6,7 % studentů), *Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství* (4 %) a *Služeb* (5,6 %).

ANALÝZA

Graf č. 3: Nejnavštěvovanější skupiny studijních oborů vysokých škol

Které skupiny oborů studuje více mužů a které více žen?

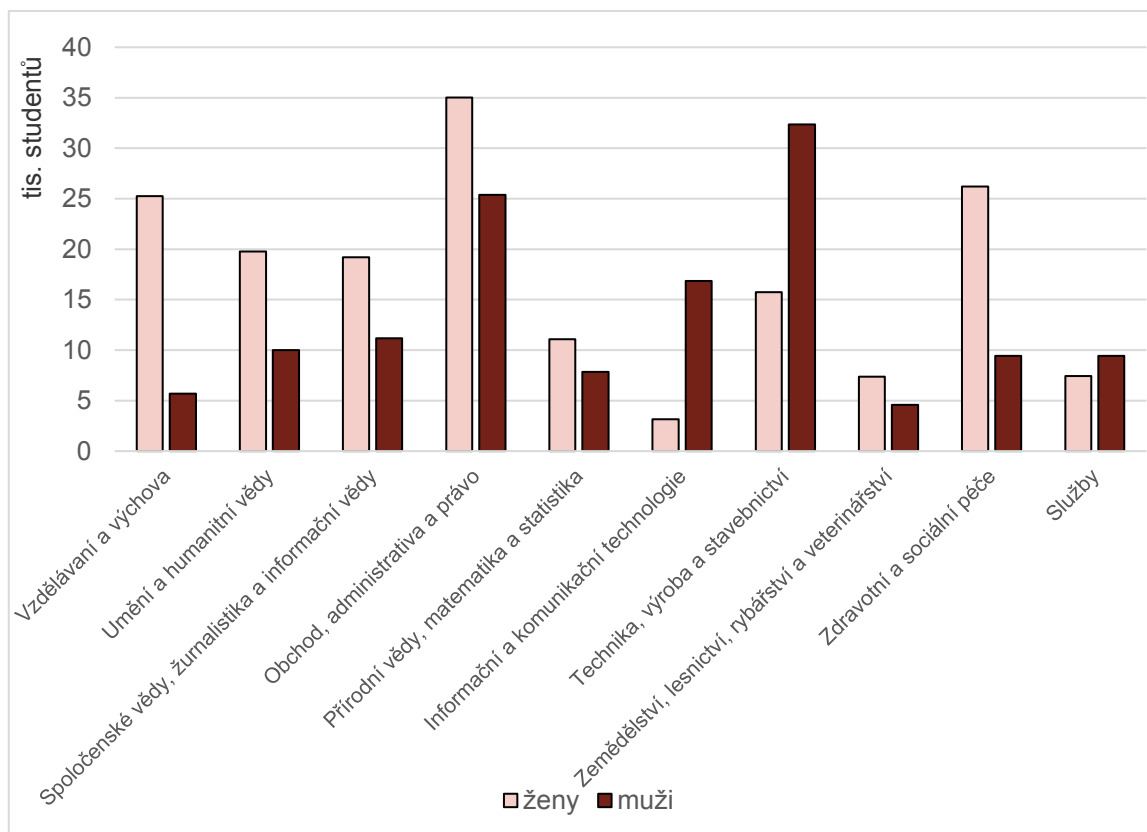
Celkově můžeme říci, že muži převládají v oborech *Informační a komunikační technologie a Technika, výroba a stavebnictví*. V kategorii *Služby* je to téměř vyrovnané, ale samostatné obory *Bezpečnostní služby a Přepavní služby a spoje* studuje více mužů než žen. V kategorii *Vzdělávání a výchova* jednoznačně převládají ženy.

Celkově v roce 2017 obory z poslední jmenované skupiny studovalo 25,3 tisíc studentů. Na tomto počtu se muži podíleli pouhými 22,6 %. *Společenské vědy, žurnalistiku a informační vědy* studuje opět více žen než mužů. Z celkového počtu 30,4 tisíc studentů studujících tyto obory 63,2 % tvoří ženy.

Studijní obory ze skupiny *Technika, výroba a stavebnictví* v roce 2017 studovalo 48,1 tisíc studentů a 32,7 % z nich byly ženy. Podíl studentek, které si vybraly technické obory, se během let příliš neměnil. Například v roce 2010 byl jejich podíl na celkovém počtu studentek vysokých škol 8,6 %, před dvěma lety 9,4 % a v minulém roce rovněž 9,4 %.

ANALÝZA

Graf č. 4: Studenti vysokých škol podle skupin oborů a pohlaví v roce 2017

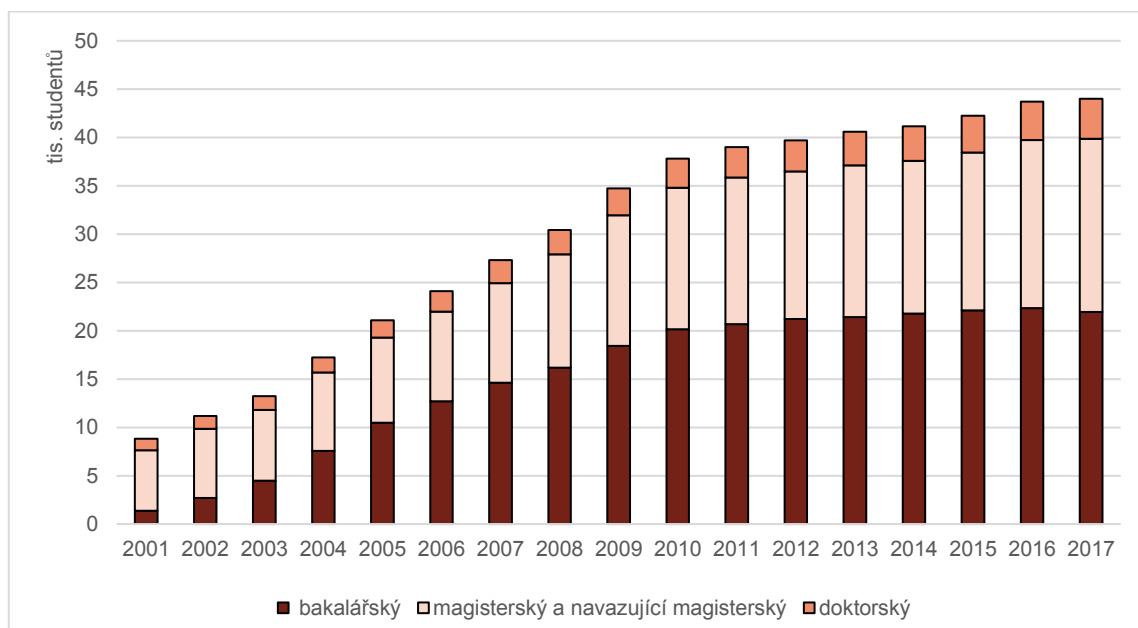
Z celkového počtu studentů technických oborů studovalo v roce 2017 obory *Inženýrství a strojírenství* 44,6 % studentů, *Výrobu a zpracování* 8,7 % studentů a *Architekturu a stavebnictví* 26,8 % studentů. Pro ženy byla z této skupiny oborů atraktivní *Architektura a stavebnictví*, které studovalo téměř 5,7 tisíc studentek, tedy necelá 2 % ze všech vysokoškolaček. V roce 2017 úspěšně dokončilo studium technických oborů celkem 12,3 tisíc studentů, z toho třetinu tvořily ženy.

Umění a humanitní vědy v roce 2017 studovalo 29,8 tisíc studentů, z toho převážná většina byly ženy, 66,4 %. *Přírodní vědy, matematiku a statistiku* studovalo na veřejných a soukromých vysokých školách v minulém roce 6,3 % studentů. Více než polovinu všech studentů *Přírodních věd, matematiky a statistiky* tvořily ženy, 58,6 %.

ANALÝZA

Co nejraději studují cizinci a doktorandi?

Graf č. 5: Cizinci studující na vysokých školách v ČR podle studijních programů

V České republice studovalo v roce 2017 na vysokých školách celkem 43,8 tisíc zahraničních studentů. Jejich podíl na celkovém počtu studentů tvořil 14,7 %. Za posledních 10 let jejich počet narostl 1,6 násobně a každoročně jich na českých vysokých školách přibývá. Například meziroční nárůst mezi lety 2016 a 2017 představuje 0,8 %. Většina zahraničních studentů navštěvovala veřejné vysoké školy a pouze 13,2 % soukromé vysoké školy.

Které obory lákají cizince nejvíce? Stejně jako pro české, tak i pro zahraniční studenty je nejatraktivnější skupinou oborů *Obchod, administrativa a právo*, které studuje nejvíc, tedy 20,6 % všech cizinců. Z této skupiny oborů za nejatraktivnější považují cizinci *Management a správu*, které studuje více než třetina z nich.

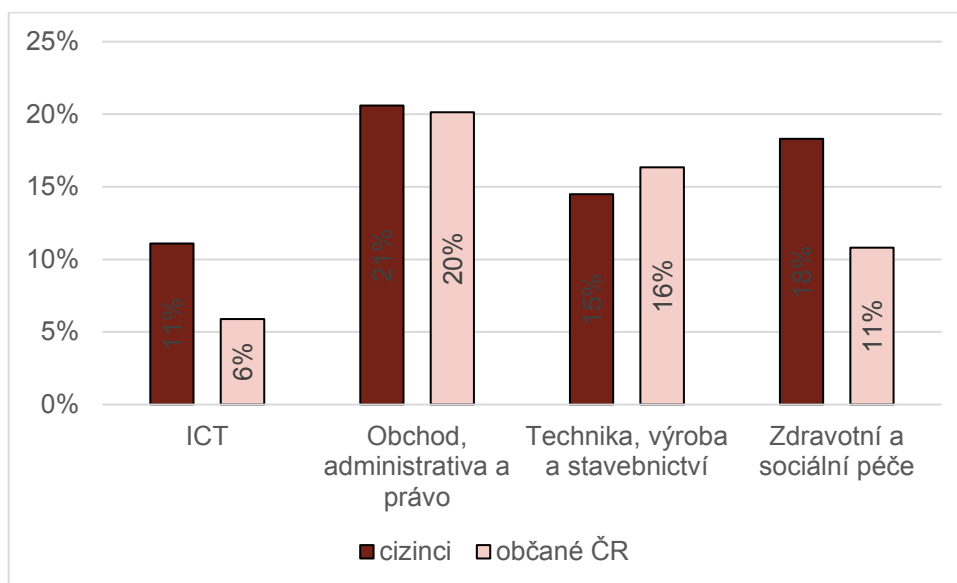
Další atraktivní oblast pro studenty cizince je *Zdravotní a sociální péče*, které studuje 18,3 % všech cizinců. Téměř tři čtvrtiny z nich studuje *Humánní medicínu*. Podíl cizinců studujících humánní medicínu na celkovém počtu studentů cizinců je 13,3 %.

Třetí zajímavou oblastí pro studenty cizince je *Technika, výroba a stavebnictví*. Tuto skupinu oborů studuje 14,5 % cizinců. 44,1 % z nich studuje *Inženýrství a strojírenství*, což představuje

ANALÝZA

podíl 6,4 % na celkovém počtu studentů cizinců. *Společenské vědy* studuje 10,5 % všech cizinců a *Umění a humanitní vědy* 9,3 %. O kterou skupinu oborů projevovali zahraniční studenti nejmenší zájem? Je to *Vzdělávání a výchova*, které zaujaly jen 790 cizinců, tedy 1,8 %.

Graf č. 6: Studenti vysokých škol podle vybraných skupin oborů a občanství v roce 2017 (v %)

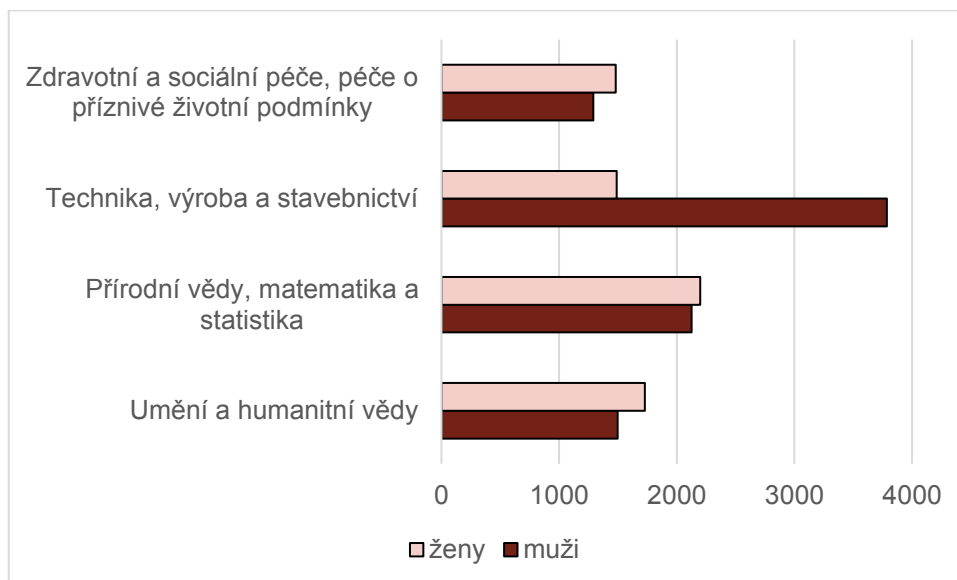

V roce 2017 na vysokých školách studovalo 22,2 tisíc doktorandů a studenti doktorského studia představovali 7,4 % z celkového počtu studentů na veřejných a soukromých vysokých školách. Před 10 lety v roce 2007 studovalo doktorské studium téměř 24 tisíc doktorandů, tedy o 1 770 studentů více než v roce 2017. Počet studentů v doktorském studiu byl nejvyšší v roce 2010, kdy se vyšplhal téměř na 26 tisíc. Od té doby jejich počet klesl o 14,4 %. Muži se snaží o doktorský titul častěji než ženy, ale rozdíly v jejich počtech nejsou velké. V roce 2017 na vysokých školách studovalo téměř 10 tisíc doktorandek (45 %). Doktorské studium v roce 2017 absolvovalo 2,4 tisíc studentů, z toho 60 % mužů a 40 % žen.

ANALÝZA

Graf č. 7: Nejnavštěvovanější skupiny oborů doktorandských programů podle pohlaví v roce 2017

Mezi studenty doktorského studia dlouhodobě převažuje zájem o studijní obory z kategorie *Přírodní vědy, matematika a statistika* (4,3 tisíc doktorandů v roce 2017) a *Technika, výroba a stavebnictví* (5,3 tisíc doktorandů v roce 2017). V prvním ze vzpomínaných oborů je počet mužů a žen téměř stejný, zatímco v technických oborech převažují muži s podílem 72 %. Z nabídky oborů technických věd bylo v roce 2017 pro doktorandy nejpopulárnější *Inženýrství a strojírenství*, jemuž se věnovalo 53,8 % všech doktorandů technických věd, z nich 12,7 % byly ženy. Doktorandky upřednostňovaly *Přírodní vědy, matematiku a statistiku* (2,2 tisíc) a *Umění a humanitní vědy* (1,7 tisíc). Stejně jako čeští studenti doktorského studia mají i zahraniční studenti největší zájem o obory ze skupiny *Přírodních věd, matematiky a statistiky*, kde studuje 25,2 % všech doktorandů – cizinců. Počet doktorandů – cizinců kontinuálně roste a za posledních 10 roků se zvýšil 1,7 násobně.

Vyšší odborné školy

V minulém školním roce studovalo na 166 vyšších odborných školách téměř 20 tisíc studentů. Většina z nich, 65 % studovala v denní formě vzdělávání. 73 % studentů vyšších odborných škol byly ženy. Kromě studentů české národnosti na tomto typu škol studovali i cizinci. Sice se od školního roku 2007/08 jejich počet zdvojnásobil, stále jich je jen velmi malé množství, a to 3,3 %.

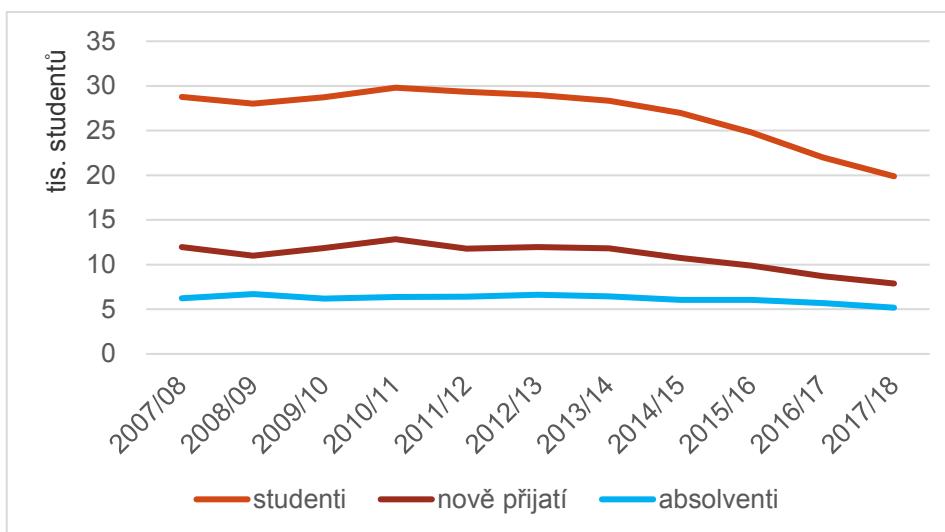
ANALÝZA

Nejvíce studentů studuje na vyšších odborných školách v Praze. Za posledních 10 let došlo k úbytku nejen studentů, ale i nově přijatých do 1. ročníku a absolventů vyšších odborných škol.

Tab. č. 3: Studenti vyššího odborného vzdělávání v ČR dle oboru vzdělání v roce 2017

obory vzdělávání dle ISCED-F 2013	studenti	studentky	cizinci
celkem	19 883	14 464	647
2 Umění a humanitní vědy	1 187	710	166
3 Společenské vědy, žurnalistika a informační vědy	457	295	11
4 Obchod, administrativa a právo	3 432	2 331	60
6 Informační a komunikační technologie (ICT)	573	117	7
7 Technika, výroba a stavebnictví	1 399	507	21
8 Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství	160	83	1
9 Zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky	10 545	9 310	311
10 Služby	2 130	1 111	70

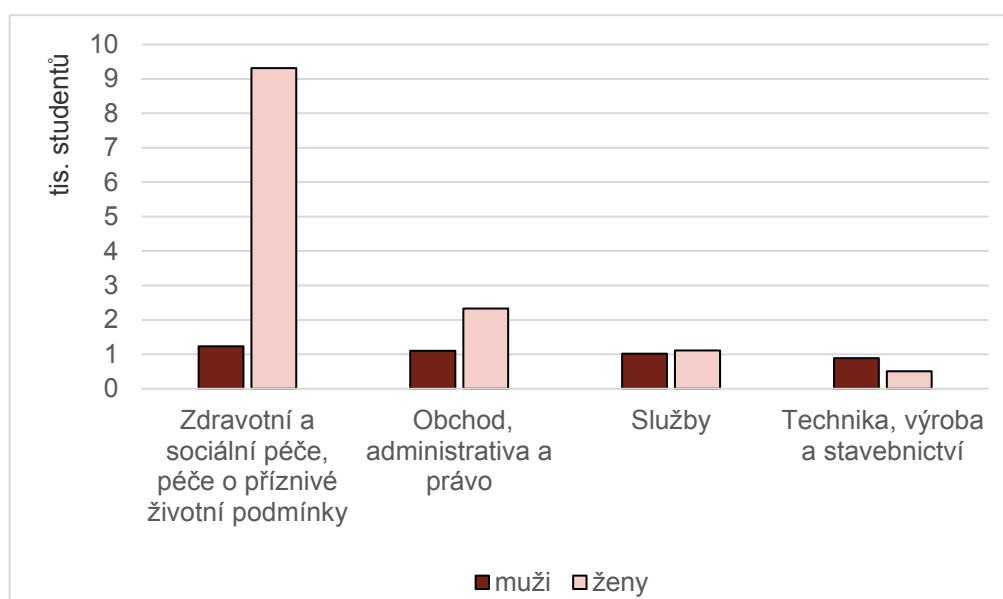
Graf č. 8: Vyšší odborné školy – počet studentů, nově přijatých a absolventů

ANALÝZA

Více než polovina studentů vyšších odborných škol studuje obory ze skupiny *Zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky*, na kterých převážnou většinu studentů tvoří ženy, a to až 88 %. Druhou nejnavštěvovanější skupinou oborů je *Obchod, administrativa a právo*, které studuje 17 % studentů. Opět převážnou část tvoří ženy, a to téměř 70 %.

Graf č. 9: Nejnavštěvovanější skupiny oborů vyšších odborných škol podle pohlaví ve školním roce 2017/2018

Mgr. Adriana Ondrušová
Odbor statistik rozvoje společnosti
Tel.: 274052815
E-mail: adriana.ondrusova@czso.cz